

De webinar begint zo.

De Week Tegen Pesten is een
initiatief van Stichting School &
Veiligheid

**GOED
VOOR ELKAAR!**

WEEK TEGEN PESTEN

Goed voor elkaar op
sociale media

De Week Tegen Pesten is een initiatief van Stichting School & Veiligheid

**GOED
VOOR ELKAAR!**

Even voorstellen

Loïs Gampierakis
Stichting School & Veiligheid

Frank Sikkink
Expertisepunt Burgerschap - SSV
Expert Jeugd & Media – Socialife.nl

Huishoudelijke mededelingen

- Chat
- Vragen
- Nazending

Welkom van projectleider

De Week Tegen Pesten is een initiatief van Stichting School & Veiligheid

GOED
VOOR ELKAAR!

Programma

Digitale geletterdheid
en mediawijsheid

Schadelijk online
gedrag

Proactief handelen bij
online pesten (casus
Gossip Girl)

Preventieve
maatregelen

Programma

**Digitale geletterdheid
en mediawijsheid**

**Schadelijk online
gedrag**

**Proactief handelen bij
online pesten (casus
Gossip Girl)**

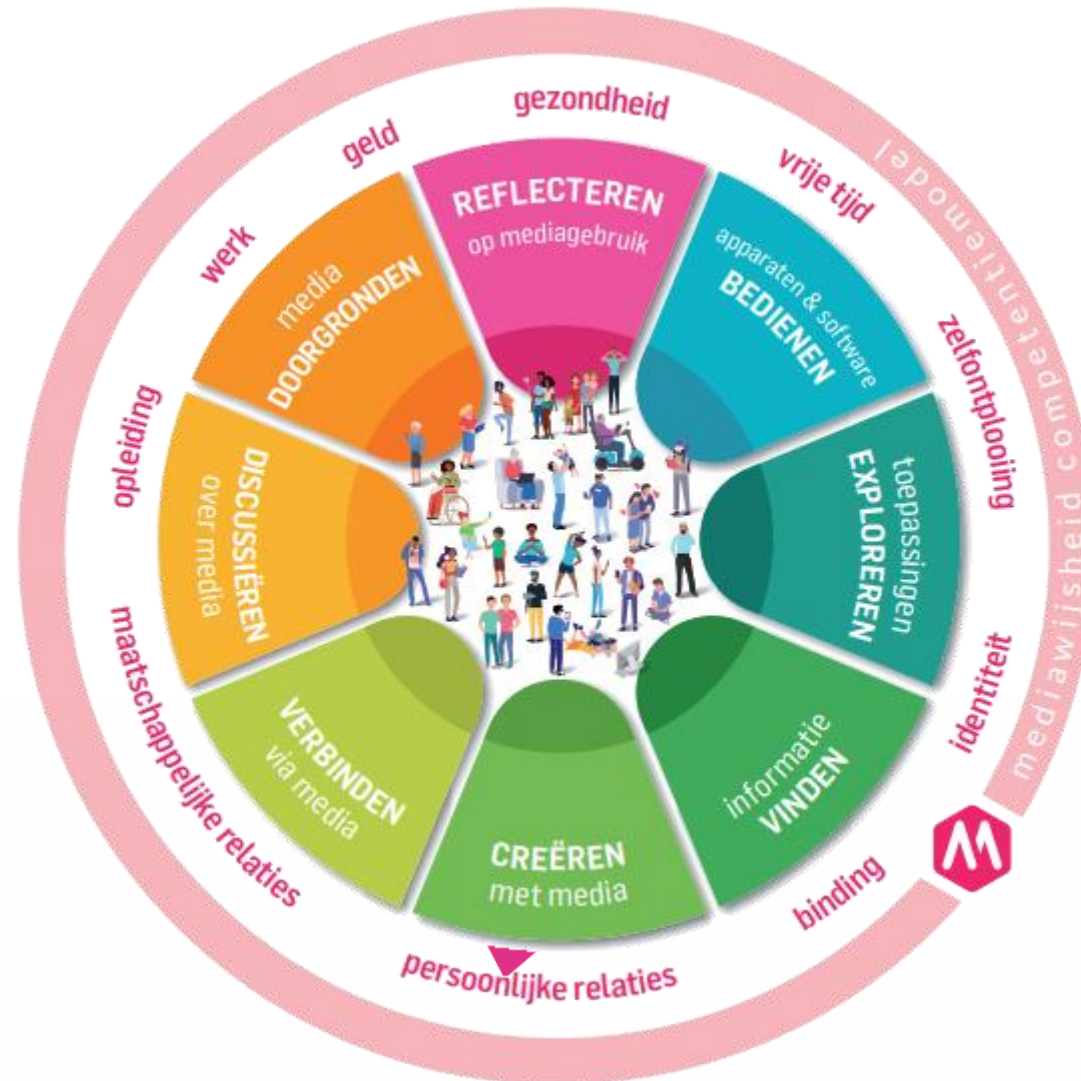

**Preventieve
maatregelen**

Digitale geletterdheid

Competentiemodel digitale geletterdheid

Mediawijsheid

*De verzameling
competenties die je
nodig hebt om je
bewust, kritisch en
actief te kunnen
bewegen in de
mediasamenleving.*

Media

Onderzoeker

Criticus

Fanaat

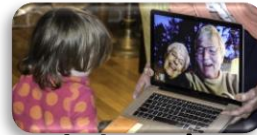
Veranderende samenleving

1. Transparantie

Informatie is toegankelijker geworden
Van aansturing van bovenaf (hiërarchisch) naar overleg met elkaar
Transparante informatie. Meer eigen regie → door bijv. (zorg)dossiers

2. Sociale verbanden

Meer verbinding, contact meer & anders
Corona-tijd heeft alles versterkt

3. Virtuele werkelijkheid (2 werelden)

Je online identiteit /Versmelting fysieke wereld met online wereld – 1 wereld (?)
Google assistant, chat-boxes op de websites Risico's- fake news / mis- en dis informatie

4. Zelforganisatie

Vragen stellen, Informatie zoeken, Medische kennis
Lotgenoten zoeken / vinden

5. Veranderende rol van de overheid

Meer behoefte aan zelfsturing – gericht op eigen omgeving
Decentralisatie – meer regie bij de (lokale) burgers (participatie)
Transitie is nog lastig en voortdurend in beweging.

Kracht van Social Media

- Beschikbaar en toegankelijk
- Eenvoudig en goedkoop
- Anoniem
- Directe interactie
- Jongeren meer ervaring dan ouders

..... en supersnel !

YouTubevoor al uw filmpjes

Digitale kloof

- Tussen generaties —→ “Hey Boomer”
- Tussen mensen onderling (maatschappelijke ongelijkheid)
- Tussen professionals en cliënten

“Boomer” volgens Van Dale:
” van gevorderde leeftijd, met ouderwetse denkbepelden of conservatieve opvattingen; = fossiel “

Poll

Hoeveel platformen gebruik je?

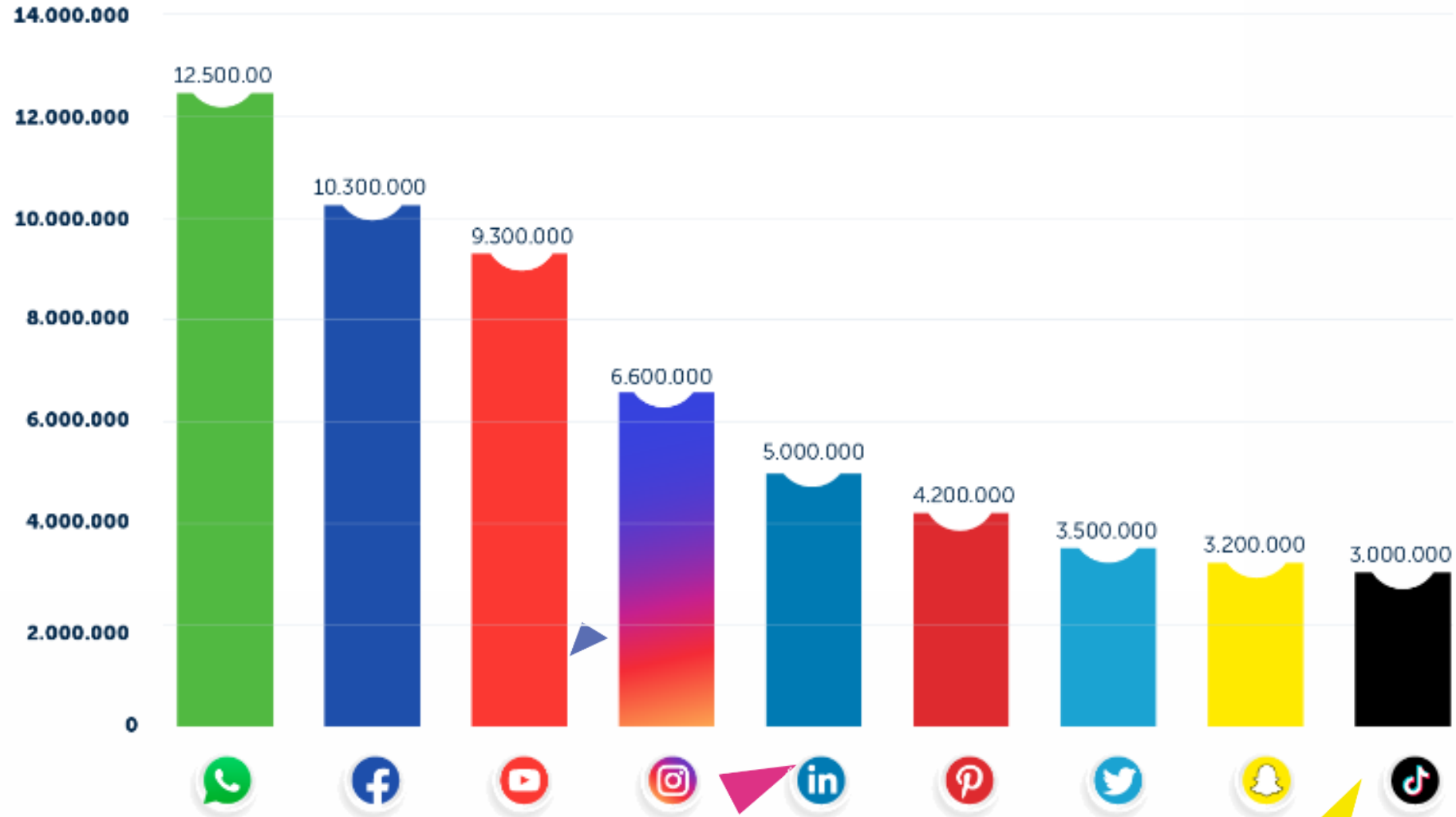
Poll

Hoeveel platformen gebruikt “Gen^Z”

Gebruik

De “kleintjes”

(pré) Pubers

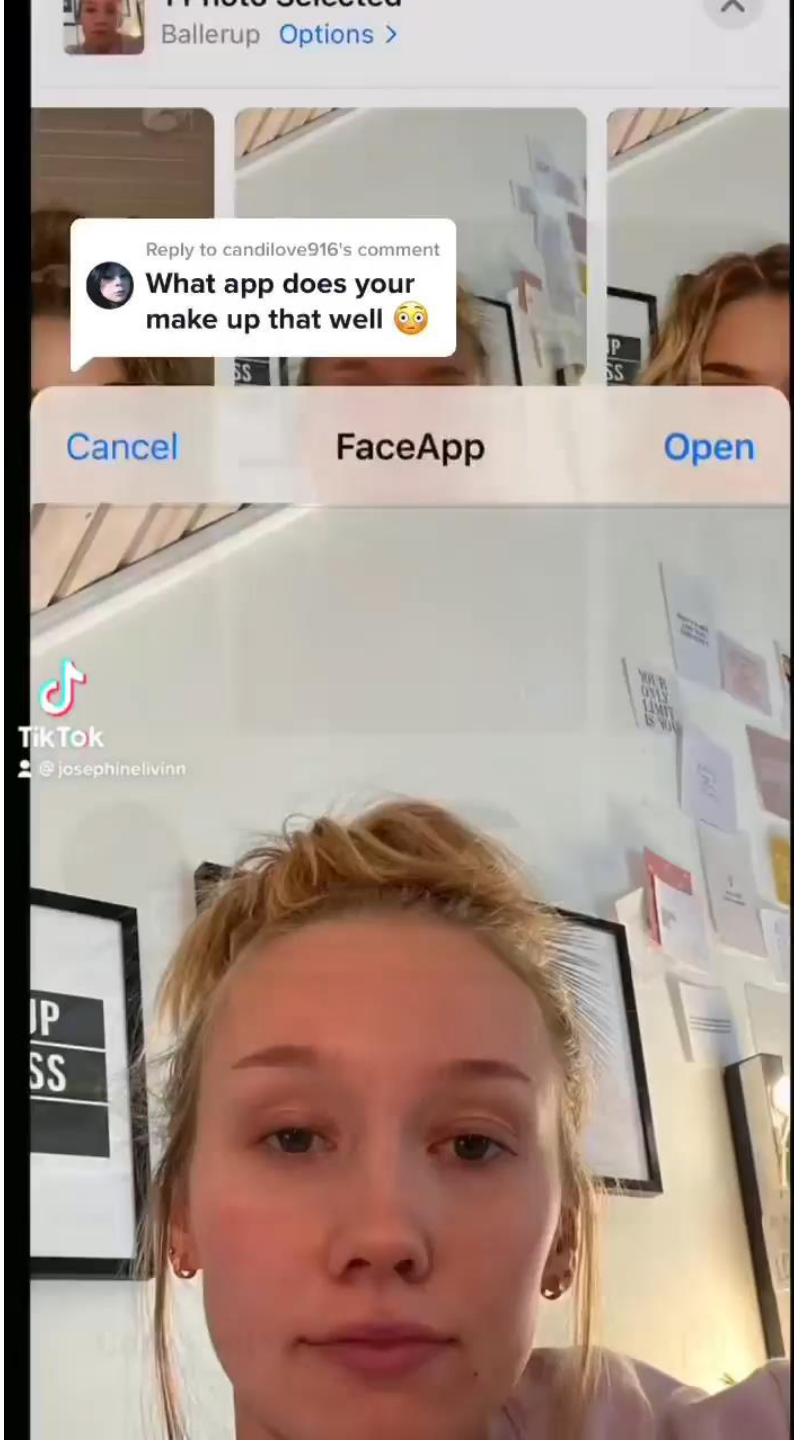

The diagram consists of three blue circles. The largest circle is in the center, and two smaller circles are positioned to its left and right. The text is white and centered within each circle. There are also several small, colorful geometric shapes (triangles and diamonds) scattered around the circles: a light blue triangle at the top right, a pink diamond on the right, a yellow triangle at the bottom right, and a pink triangle on the left.

Hoe ik
echt
ben

Hoe
anderen
mij zien

Hoe ik
doe

i wish i looked like her

i wish i were thinner

i'm ugly

i hate myself

i'm not worth it

**my tummy is
disgusting**

i hate my
stretch marks

i'm perfect just the way i am

i'm not my weight

i'm beautiful

i love myself

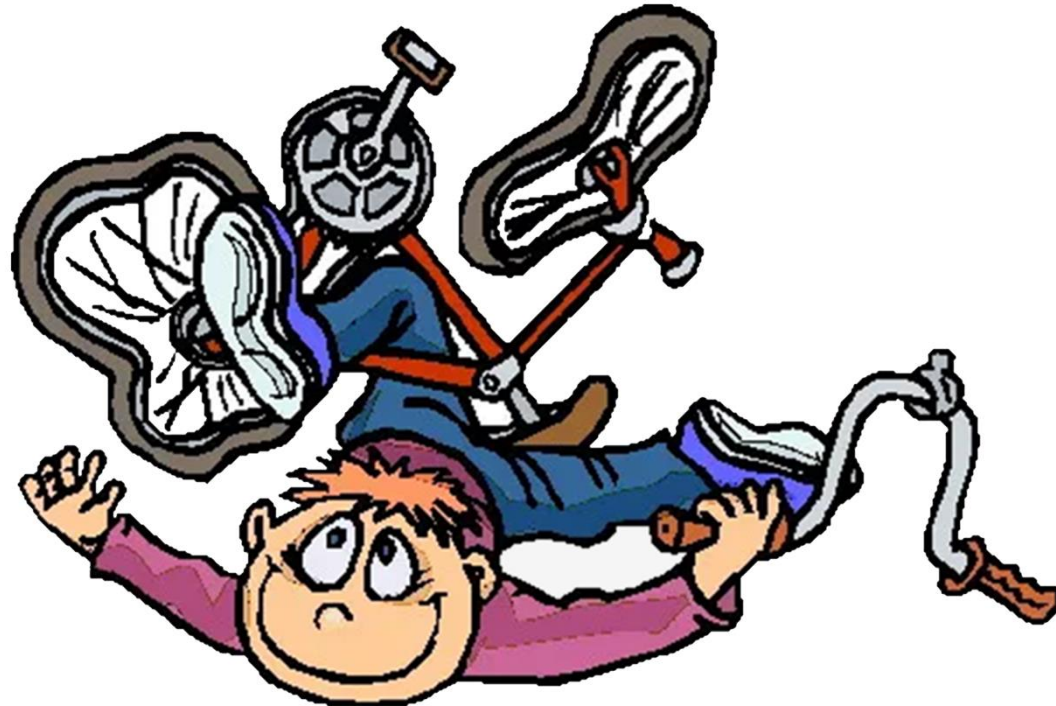
i'm worthy

**i'm grateful for
my health**

my body is the
least interesting
thing about me

Een spelend kind leert met vallen
en opstaan wat wel en niet kan.

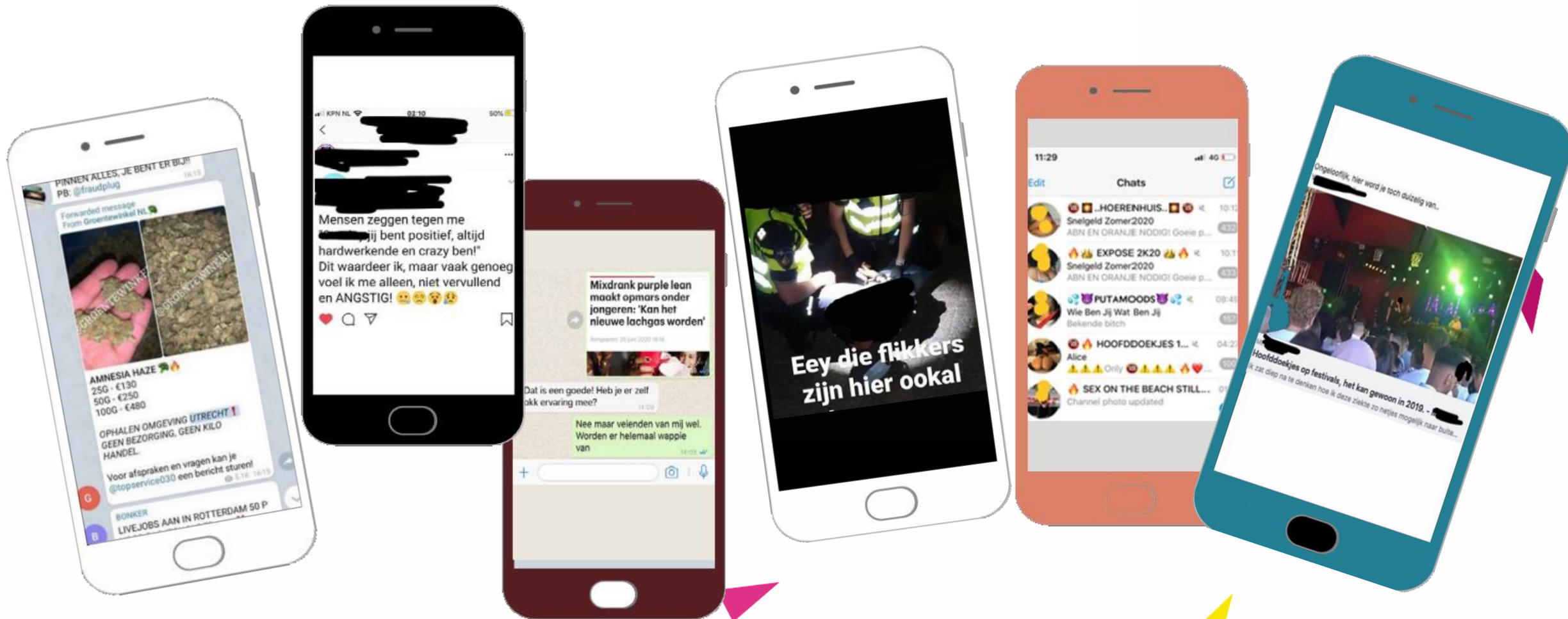
Snap je het nog?

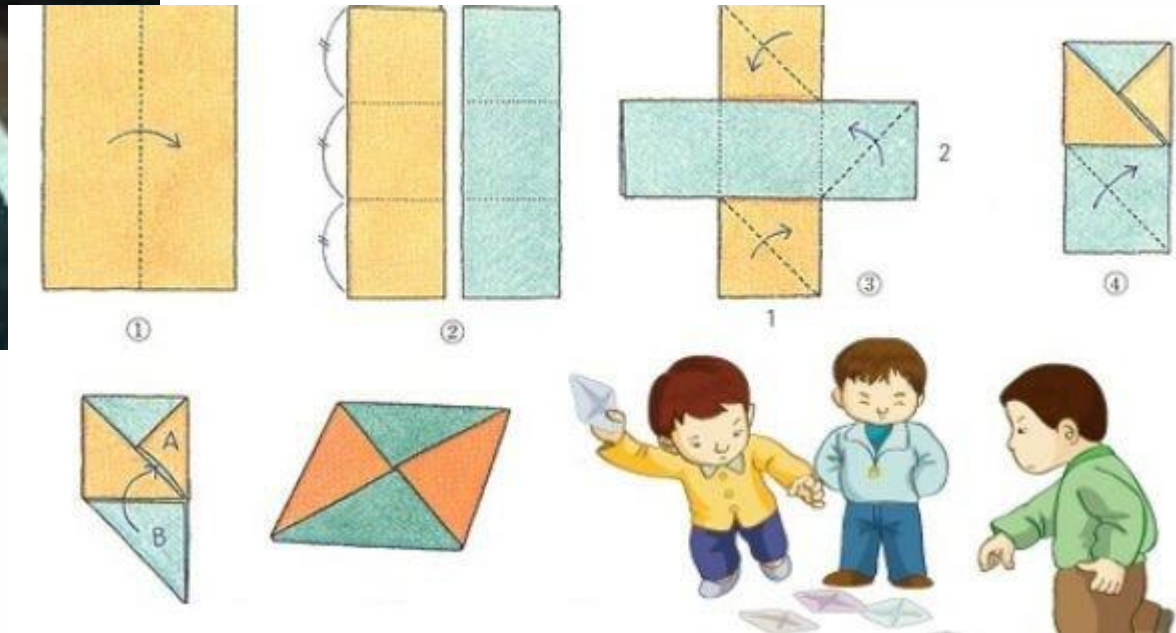
Duet van het jaar....

Trends

Squid game

Hot Girl Summer

BOOS (YouTube, 10,3 M)

- Sexting : Bewust delen van seksueel getint foto, video, geluidsmateriaal naar partner
- Shaming : Verspreiden van beelden om de ander te “shamen”
- #MeToo : Wereldwijde beweging tegen grensoverschrijdend gedrag
- Haters : Sensatiezoekers (haat op alles)
- Media : Youtube, Twitter, FB, Insta, Snap, Insta, etc.....
- Trial by media : Veroordeling door (suggestieve) media, v gesproken
- Victim blaminng : Van slachtoffer dader maken
- Corona : (anti)vaxers, schapen, wappies, etc.

Kennis

Algoritme

Sexting

Juicy channels

Shaming

#Hashtag

Cocooning

Haters

Media

Trial by media

Dark web

MEME

Virtual Reality (VR)

Stories

Interactiepercentage

Clickbait

Contentkalender

Commentaire

Commentaire

Geotag

Tone of Voice

Groupen

Boys/girls

Exposen

Vloggen

(Money) Muling

Sextortion

Beautification

Cyberbaiting

Digitale voetafdruk

MO / JOMO / FOJI

Victim Blaming

Shaming

Mediawijsheid

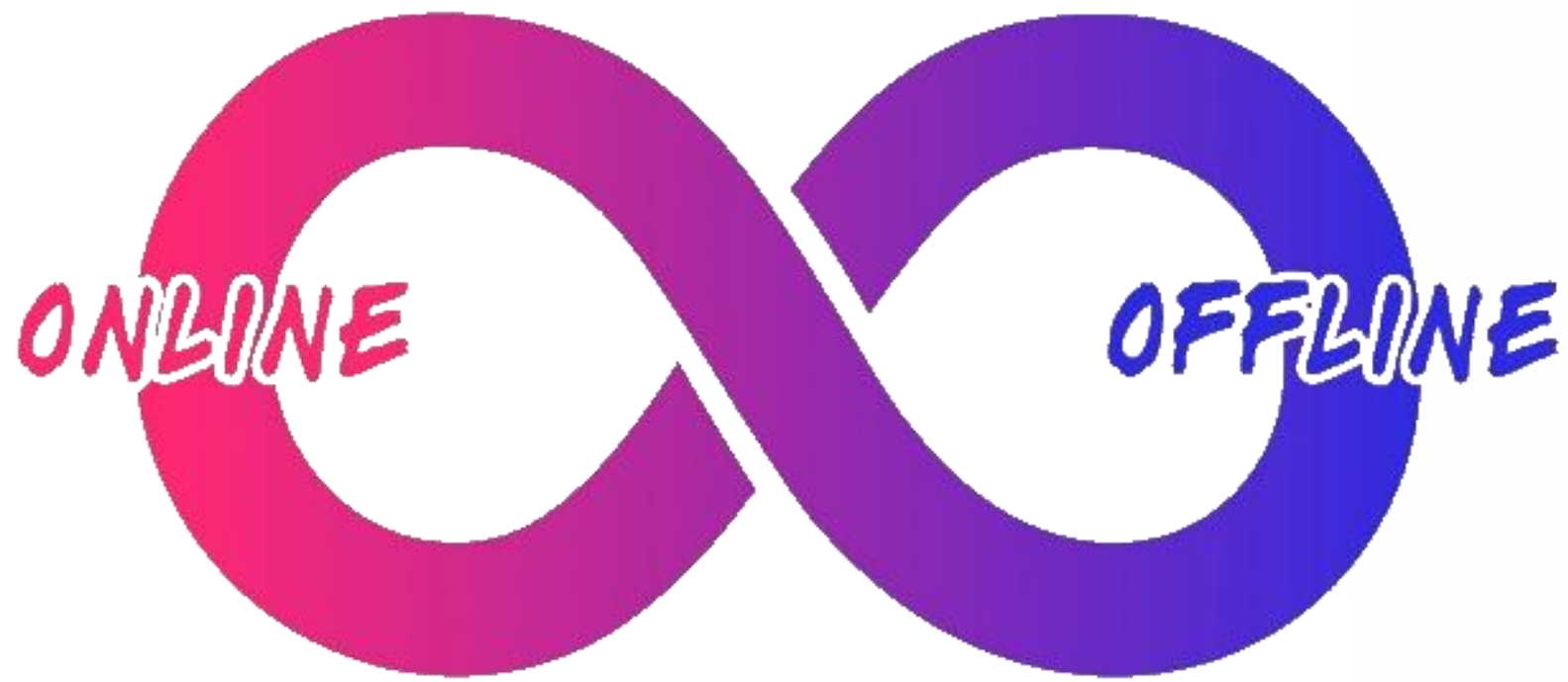
MOAX

Phishing / Spoofing

Socialbesitas

ONLINE

OFFLINE

Onlife

Vragenalarm

Programma

Digitale geletterdheid
en mediawijsheid

**Schadelijk online
gedrag**

Proactief handelen bij
online pesten (casus
Gossip Girl)

Preventieve
maatregelen

Herkenbaar?

1. Beledigingen en scheldwoorden
2. Uitsluiting en buitensluiting
3. Geruchten en roddels verspreiden
4. Foto- en videomisbruik (beeldpesten)
5. Cyberstalking en pesten op afstand
6. Online uitschelden en vernederen
7. Identiteitsdiefstal en accountmisbruik

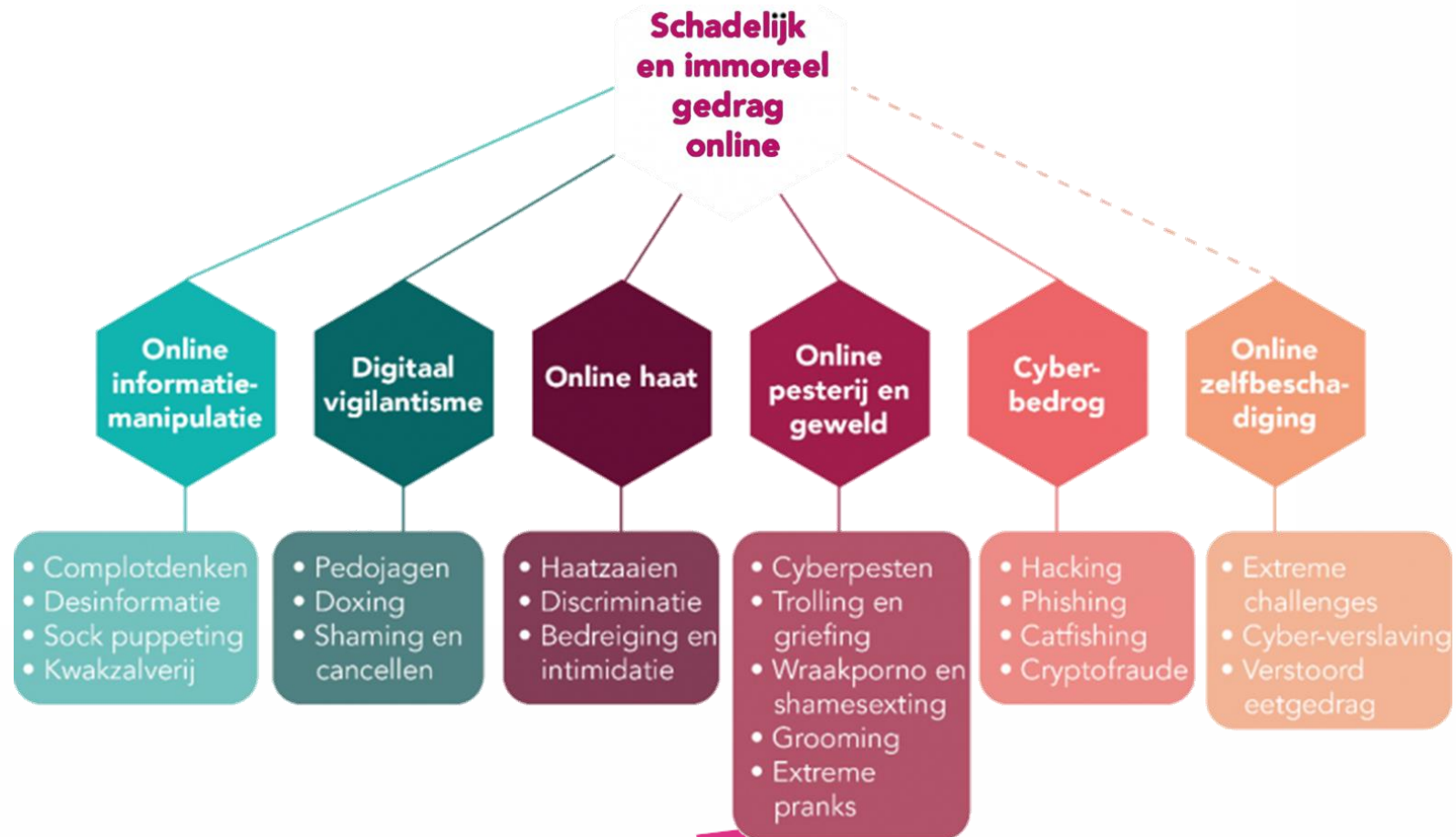

Impact

- Negatieve sfeer
- Vermindering van vertrouwen
- Verminderde samenwerking
- Toename van fysiek pestgedrag
- Verminderde prestaties
- Sociale isolatie

Schadelijk online gedrag

Schadelijk online gedrag

Alledaagsheid

**Verbindingen
en netwerken**

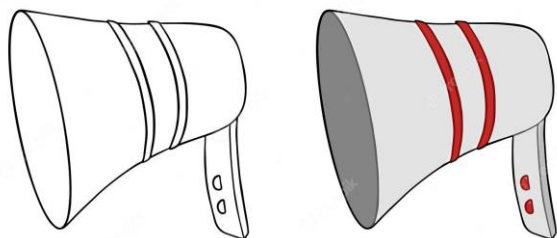

**Groeicapaciteit en
bestendigheid**

Schadelijk online gedrag

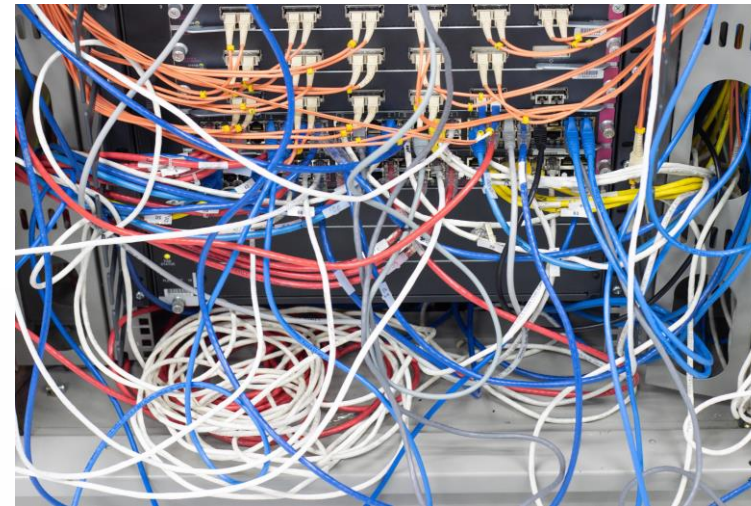
Escalatie

Virtuele
realiteit

Wanorde

Vragenalarm

Programma

Digitale geletterdheid
en mediawijsheid

Schadelijk online
gedrag

**Proactief handelen bij
online pesten (casus
Gossip Girl)**

Preventieve
maatregelen

Proactief handelen

Casus Gossip Girl

Het is donderdagmiddag en Havo 4 heeft een les geschiedenis. Meneer Kortalis zit voor de klas en start zijn laptop op om de les te beginnen. Achterin de klas zijn Emma, Ömer en Nadine druk met elkaar in gesprek. Opvallend genoeg zit Alex vooraan en niet bij zijn gebruikelijke vriendengroepje. Alex zit in zijn trui gedoken. Hij besluit

Na de les lopen de drie vrienden de klas uit, zonder Alex. Meneer Kortalis vraagt hem waarom hij niet bij zijn normale groepje zit. Alex kijkt zijn docent aan en geeft aan dat er een roddel over hem op TikTok staat, die zegt dat hij met de vriend van Emma heeft gezoend. “Het slaat nergens op, maar ze geloven mij niet, omdat ik de vorige keer ook al close met hem was”. “Wie zegt dat dan precies?”, vraagt meneer Kortalis. “Weet ik niet, het staat op het Gossip Girl account” – Alex laat de roddel op het account vluchtig zien en loopt dan de klas uit.

Die middag besluit meneer Kortalis het account nog eens te bekijken. Het account met de naam Gossip Girl MLK staat vol met teksten als “A is verliefd op Y”, “N is ontmoagd door iemand van 18” en inderdaad “A heeft met het vriendje van E gezoend”. Als hij verder scrolt schrikt hij: er staat ook een roddel over hem en zijn collega: “Mevrouw de Bruin en meneer Kortalis hebben een stiekeme affaire”. Meneer Kortalis meldt dit direct bij zijn leidinggevende.

Korte context

De Week Tegen Pesten is een initiatief van Stichting School & Veiligheid

**GOED
VOOR ELKAAR!**

Proactief handelen

- Handelen op basis van aard, ernst en omvang
- Altijd iets doen
- Normstelling
- Voornaamste doel: herstellen van de veiligheid op school
- Let op: in het geval van strafbare feiten neem je contact op met de politie

Proactief handelen

1. Vang betrokkenen op en inventariseer de (zorg)behoeften van de betrokkenen
2. Actie ondernemen
 1. Meldknop.nl
 2. Trusted flaggers
3. Acties tegen aanstichter(s) (indien bekend)
 - In gesprek met aanstichter en contact met ouders
 - Consequenties bespreken
 - Gedrag begrenzen
 - Maatregelen treffen
 - Kijk of herstel tussen aanstichter en slachtoffers mogelijk is

Proactief handelen

5. Communiceren ouders en normstelling

- Keur het gedrag af
- Vertel welke acties je als school neemt
- Betrek ouders en vraag hen om met hun kinderen in gesprek te gaan
- Geef aan bij wie ouders (en leerlingen) terecht kunnen met (zorg)vragen of klachten

6. Damage control

7. Evalueer en werk richting preventie

Vragenalarm

Programma

Digitale geletterdheid
en mediawijsheid

Schadelijk online
gedrag

Proactief handelen bij
online pesten (casus)

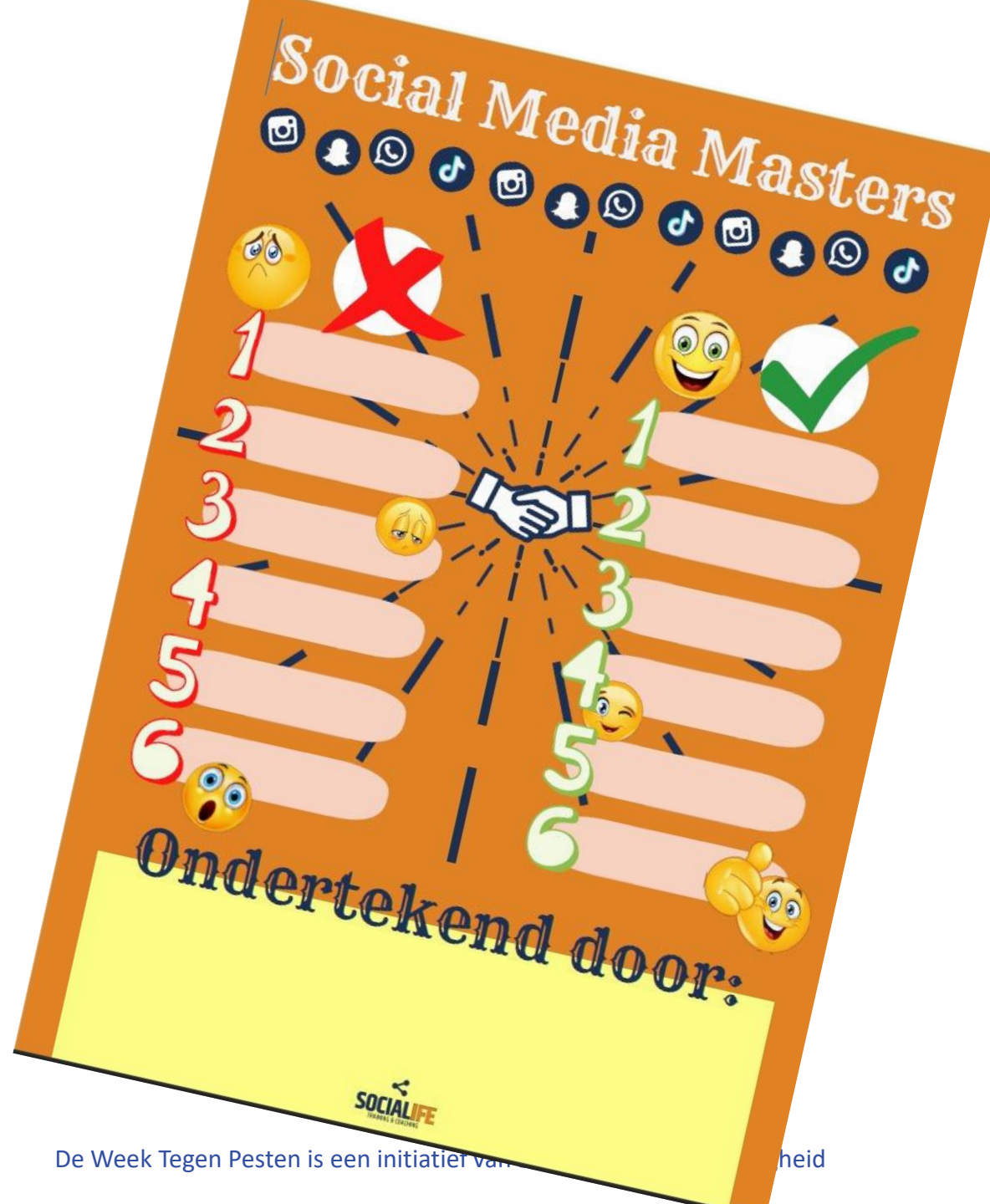
**Preventieve
maatregelen**

Preventieve maatregelen

In de klas

1. Onderwijzen van digitale burgerschapsvaardigheden:
 1. Het leren van verantwoordelijk online gedrag
 2. Het ontwikkelen van kritisch denken over wat je ziet op sociale media
 3. Bevorderen van mediawijsheid
2. Praten over online gedrag: wat is hetzelfde? Wat is anders? Bevorderen van (digitale) ethiek
3. Oprechte interesse in de online wereld van je leerlingen, weten wat er speelt
4. Afspraken maken met de klas over hoe je met elkaar om gaat online
→ Gedragen Gedrag

De afspraken en regels over hoe je met elkaar omgaat in de klas gelden ook online

Preventieve maatregelen

Beleid

- Implementatie van duidelijke gedragsregels en afspraken – bijvoorbeeld in een **sociale media-protocol**. Deze zijn positief geformuleerd: welk gedrag verwacht je wél? Hierbij betrek je team en leerlingen.
- Ontwikkelen van schoolbeleid tegen online pesten – dit kun je specifiek opnemen in het **anti-pestbeleid**. Je neemt hierin op welke maatregelen je neemt om online pesten te voorkomen, dan wel te beperken. Ook benoem je welke maatregelen je neemt wanneer een online pestsituatie zich voordoet.
- Je kunt kiezen om een functionaris aan te stellen voor sociale mediagebruik. Op sommige scholen is de vertrouwenspersoon hiervoor verantwoordelijk. Dit hoeft geen volledige FTE te zijn, maar wel een aanvullende taak. Deze persoon kan zich bijvoorbeeld bezighouden met:
 - Het monitoren van socialemediagebruik door leerlingen en docenten (in de praktijk: vooral Instagram-accounts controleren op vermeldingen van de school).
 - Het geven van lessen in socialemediagebruik.
 - Het instrueren en bijpraten van docenten over sociale media. Dus echt iemand die zijn of haar voelsprietten aan heeft staan over wat er online speelt.
 - Het opstellen en onder de aandacht brengen van regels en protocollen.

Preventieve maatregelen

Informeren

- Bij wie kun je terecht?
- Betrekken van ouders

Adviespunt

 Bel 030 285 66 16 Op schooldagen van 9.00 tot 16.00 uur	 E-mail Op schooldagen bereikbaar adviespunt@schoolenveiligheid.nl	 Calamiteitenteam 24/7 bereikbaar via 030 285 66 16
---	---	--

WEEK TEGEN PESTEN

De webinar is
afgelopen. Bedankt
voor het kijken!

GOED
VOOR ELKAAR!

**WIJ
DOEN
MEE!**

De Week Tegen Pesten is een initiatief van Stichting School & Veiligheid

Dank voor uw aandacht

Loïs Gampierakis

Stichting School & Veiligheid

Adviespunt is bereikbaar via

030 – 285 66 16

adviespunt@schoolenveiligheid.nl

Frank Sikkink

Expert Jeugd & Media – Socialife.nl

06-20543222

Expertisepunt Burgerschap - Helpdesk

030 – 285 6611

info@expertisepuntburgerschap.nl

Materialen

- www.kennisnet.nl
- [Schoolbeleid voor smartphones](#)
- [Sociale Veiligheid op school en internet](#)
- [Leidraad online verspreiding ongewenste beelden](#)
- [Workshop mediawijsheid voor leraren](#)
- [Sociale media en schoolmedewerkers: omgaan met valkuilen](#)
- [Zo grijp je in als het misgaat - School en veiligheid](#)

Bronnen

1. [Rathenau Instituut \(2021\). Online ontspoord – Een verkenning van schadelijk en immoreel gedrag op het internet in Nederland. Den Haag \(auteurs: Huijstee, M. van, W. Nieuwenhuizen, M. Sanders, E. Masson en P. van Boheemen\)](#)